

**ՀԱՅՈՑ ԼԵՉՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ՔՆՆԱԹԵՐԹԻԿԻ ՁԵՎԱՆՍՈՒՇ**

Քննաթերթիկը բաղկացած է 40 առաջադրանքից, որոնք, ըստ առաջադրանքների կառուցվածքային տեսակների և առաջադրանքներին տրվող միավորների, բաշխված են հետևյալ համամասնությամբ՝

տեսակը	քանակը	միավորը
ընտրովի պատասխանով	15	15
ինքնուրույն շարադրվող	25	25
ընդամենը	40	40

Առաջադրանքները կազմված են՝ հիմք ընդունելով 5-9-րդ դասարաններում ուսումնասիրվող նյութը (9-րդ դասարանից ներառված են միայն առաջին կիսամյակի նյութերը):

Հայոց լեզվի և գրականության հարցերի համամասնությունը 80/20 է:

1. Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներ

Անհրաժեշտ է տրված տարբերակներից ընտրել մեկը և պատասխանների աղյուսակի համապատասխան վանդակում դնել «X» նշանը: Ծիշտ պատասխանի համար տրվում է 1 միավոր:

2. Ինքնուրույն շարադրվող առաջադրանքներ (կարճ կամ ընդարձակ)

Հարցերի նմուշներ

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը կամ տառակապակցությունը (փակագծերում նշվածներից որևէ մեկը):

- 1) մի-և, թր-ոց, գեղ- (ջ կամ չ)
- 2) ջղա-ին, սերմացու-ի, լռելյա-ն (յ կամ -)
- 3) որպի-ի, փոթորկահույ-, ծխնելույ- (գ կամ ս)
- 4) հետ-տն, օր-րդ, ռադ- (յո կամ իո)

Ո՞ր շարքում *ի* ձայնավորի հնչյունափոխությամբ բառ կա:

- 1) ընկերություն, ընչացք, ըմպելիք
- 2) ընչագուրկ, ընկեցիկ, ընկալուչ
- 3) ընդամենը, ընդունայն, ընկրկել
- 4) ընկնել, ըմբռշխնել, ընդոստ

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են միմյանց հոմանիշ:

- 1) շողոքորթ, քծնող, շաղակրատ
- 2) սերել, ծագել, առաջանալ
- 3) շավիղ, կածան, թավուտ
- 4) ճապաղ, կեղծ, թյուր

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում ոչ հոլովման:

- 1) սկեսուր, տերտեր, տալ
- 2) աներ, խաղընկեր, բուժքույր
- 3) այգեսեր, տեգր, եղբայր
- 4) տիկին, սկեսրայր, քեռակին

Ո՞ր շարքում թվականի կազմության կամ գրության սխալ չկա:

- 1) վեցերորորդ, քսանիններորդ, 2-րդ
- 2) քառորդ, երեսուն, տասերկու
- 3) վաթսուն, մեկ-երկրորդ, 1-ին
- 4) երրորդ, 7-ական, ութսուն

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դերանուններ:

- 1) նույնչափ, ոմն, մեկմեկու
- 2) մենք, ամենուրեք, որևէ
- 3) ոչ ոք, այսինչ, որպեսզի
- 4) ինչու, իբրև, համայն

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են սահմանական եղանակի:

- 1) չեմ հավատա, չհուզվեցինք, պարեհինք, մեծացրի
- 2) կամեցավ, գրվել է, ունեմ, չի կարծելու
- 3) հուսանք, ասացի, գալիս է, չերգեց
- 4) պատմելու է, դավում են, չի զղջում, խնդրեմ

Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Լիլիթը, աղբյուրի մոտ նստած,, նայում էր դրախտի աստղազարդ երկնքին:

- 1) և աստղերի հրաբորբ ողկույզները արբեցնում էին նրա սիրտը մի խորհրդավոր տենչանքով
- 2) ականջը դրած նրա բյուրեղյա նվագին
- 3) գարթնեց սոխակների սիրահույզ դայլայլներից
- 4) անհամբեր մի քանի անգամ անցնել-դառնալով աղբյուրի շուրջը

Ո՞ր նախադասության մեջ բուրժ չպիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Հայ գիրը ի մի հավաքեց մեր ցիրուցան մասնիկները ինչպես սրինգը գառնուկներին կամ լաստը նավաբեկյալներին:
- 2) Վաղուց մարել են այն ծափերը որոնք ի պատիվ Արտավազդ արքայի հեղինակած թատերախաղի դրողում էին Արտաշատի հոյակերտ կամարների տակ:
- 3) Օվկիանոսներ և մայրցամաքներ կամրջելով հայ գրերը իրար կապեցին մեր աշխարհասփյուռ հատվածները և բերին հանգուցեցին մայր հայրենիքին:

4) Մեսրոպյան գիրն էր որ պահեց պահպանեց մեր ոգին այն ամենը ինչ բարձրացնում է մեզ բոլոր բարձրերին հավասարեցնելով:

Ո՞ր նախադասության մեջ համեմատություն կա:

1) *Նրանք անընդհատ բարձրանում էին լեռը. թվում էր՝ այդպես պիտի գնային մինչև մութ երկինքը:*

2) *Մեր բաժին աստված, քո սիրտն էլ քար էր, Որ մեզ քարերը տվիր նվեր...*

3) *Օհան ապերը չոր ցախերը դարսում էր բուխարիկում, պառկում կրակի առաջ և նայում, թե ինչպես են մոխրանում փայտի կտորները:*

4) *Սիմինդրի երկար տերևները թերթի նման քսվում էին իրար, պողպատի ձայն հանում:*

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ Ակսել Բակունցի «Սպիտակ ձին» պատմվածքի վերաբերյալ:

1) *Սիմոնը ձիու հետ վերադառնում է գյուղ:*

2) *Ձին վերցնում են՝ ռազմաճակատ տանելու համար:*

3) *Սիմոնի պատճառած վերքերից ձին սատկում է:*

4) *Կոստանդ աղան ձին իրեն է վերցնում:*

Յովհաննես Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմում ինչպե՞ս է Թմկա տիրուհին դավում իր ամուսնուն:

1) *Խնջույքի ժամանակ հարբեցնում է զինվորներին:*

2) *Թշնամուն ցույց է տալիս բերդի գաղտնի մուտքը:*

3) *Սպանում է դարպասը հսկող զինվորներին:*

4) *Չորքին թունավորված սնունդ է մատուցում:*

Լրացնել բաց թողնված բառը:

Բարձրանամ կապույտ գահը լեռների՝

Արևն իբրև թագ իմ գլխին առնեմ,-

Յագնեմ ծիրանին,-

Գարնան թագավոր ինձ թագադրեմ...

Գրել, թե տրված բառերից որը ինչ խոսքի մաս է:

երջանկություն _____,

կա _____,

արագ _____,

թիկնեղ _____:

Կազմել մեկ պարզ ընդարձակ նախադասություն:

Գտնել նախադասության մեջ թույլ տրված բառագործածության սխալը և ուղղել:

Աղբյուրն արդեն ցամաքել էր, խողովակներից այլևս ջուր չէր ծորում, սակայն տեղի բնակիչները հնամենի հուշաքարի մասին խոսելիս ավանդության ուժով աղբյուր էին ասում:

Պատասխան՝ սխալ է՝ _____

պետք է լինի՝ _____

Գտնել նախադասության մեջ թույլ տրված քերականական սխալը և ուղղել:

Նա վարագույրը ցած թողեց մինչև լուսամուտագոգը և խնդրեց նկարչին, որպեսզի անցնի մյուս սենյակը:

Պատասխան՝ սխալ է՝ _____

պետք է լինի՝ _____

Տրված բառերը տեղադրել բաց թողնված տեղերում՝ ենթարկելով համապատասխան փոփոխությունների:

Ահա թե վերջացավ այս ամենը, բայց այսպես թե այնպես նրա մեջ մի ինչ-որ բան կար, որը ոչ ոք չի կարող մոռանալ. ինչ ուզում ես, նա արդեն լեզուն:

(դառնալ, ասել, ինչ, ես)

Պատասխան՝ 1. _____ 2. _____

3. _____ 4. _____

Տեքստի սկիզբը բաց է թողնված: Կարդալ տեքստը և բովանդակությանը համապատասխան ավելացնել 2-3 նախադասություն՝ որպես սկիզբ (նվազագույնը 20 բառով):

..... Մենք Ատլանտյան օվկիանոսի մյուս կողմը հազարավոր զինվորներ էինք ուղարկում, իսկ դրա համար փող էր հարկավոր: Մեզ կոչ էին անում նաև պատերազմի նա-մականիշներ գնել: Ուսուցչուհին ավելացրեց, որ մենք՝ երեխաներս, նույնպես զինվորներ ենք, ինչպես համազգեստ հագած տղամարդիկ: Եվ մենք այդպես էլ ապրում էինք՝ ամեն ինչ ինսայելով:

